

Friday for Future alla fredagar

Varje fredag samlas vi för klimatstrejk på Stortorget eller för digital strejk så länge när omikron härjar.

Just nu härjar Putin Ukraina. Ta med plakat som protesterar mot kriget. Stand by Ukraine!

Vi vill att Sverige och Lund medverkar till att hålla den globala temperaturökningen under 1.5 grader, uppfyller Parisavtalet, verkar för klimaträttvisa och lyssnar på den bästa samlade vetenskapen.

Manifestation för Ukraina

Lördag 12 mars kl. 15:00, Stortorget, Lund
Manifestation för Ukraina.

Hur ska jordens miljarder få mat?

Onsdag den 16 mars kl 18

Stadsbiblioteket - Atriumgården

Jordens befolkning är idag nästan 8 miljarder, och väntas till år 2100 ha ökat till 10 miljarder. Samtidigt kommer stora områden att ha blivit oanvändbara för jordbruk på grund av klimatkrisen. Kan denna hopplösa ekvation på något sätt fås att gå ihop, och vad kan vi i Sverige göra för att bidra till en mer hållbar jordbruksproduktion? Om detta talar forskaren Elin Röös från SLU.

Arrangeras i samarbete med Lunds Naturskyddsförening och Lunds universitets Hållbarhetsforum. Ingår i serien Gröna program på Lunds stadsbibliotek.

Genmäle till Ann Schlyter av Börje Hed

Ann Schlyter påstår att FNL stödjer beslutet att riva delar av gamla Tingshuset för att få till en underjordisk parkering. Detta är helt fel.

FNL stödjer beslutet att få till en underjordisk parkering i anslutning till stationen bl.a. för att underlätta anslutningen till det nya höghastighetståget (om det blir av och får sitt stationsläge vid Lund C). Att enkelt kunna ta sig till tåget även med bil ökar höghastighetstågets konkurrenskraft mot flyget. Denna underjordiska parkering kräver inte att delar av gamla Tingshuset rivs.

Det är först när även parkeringsbehovet för en planerad kongressanläggning ska tillgodoses med en underjordisk parkering som det (ev) krävs att delar av gamla Tingshuset rivs. Nu är emellertid FNL mycket starka motståndare till denna kongressanläggning. Detta motstånd delar vi för övrigt med Vänsterpartiet.

Vi anser således att det inte ska byggas en kongressanläggning och därmed behöver inte heller delar av gamla Tingshuset rivas.

Börje Hed, ordf. FörNyaLund

En oerhört märklig prioritering av Bengt Hall & Tora Friberg

Idag tisdag 8 mars läser vi lundasideorna B2 och B3. En och en halv helsida om en hund som lämnar blod. Det räddar andra hundar. Säkert viktigt för vissa hundägare. På sidorna B4 och B5 läser jag om pingislaget FIFH som tar division fyra med storm. Två helsidor. Och så ser jag en pytteliten tvåspaltare på några centimeter om Manifestationen för Ukraina på Stortorget i Lund på måndagen. Samtliga partier utom Sverigedemokraterna ställer upp och visar sin avsky för Rysslands aggression och invasion av Ukraina och sitt stöd för Ukrainas folk. Rysslands annektering av Ukraina är den viktigaste händelsen i världen idag. Kanske den viktigaste manifestationen vi kan göra idag. För fred och frihet. Och självklart för demokrati och varje lands självbestämmande. Dessutom är det stort att alla de politiska partierna i Lund och Sverige, med ett undantag, var med. En oerhört märklig prioritering av Sydsvenskan!

Flera partirepresentanter talade på mötet. Orkestern Röda Kapellet spelade bland annat Ukrainas nationalsång. Det borde vara förstasidigt stoff för en tidning – i tiden. Ni får en chans till. På lördag kl 15 blir det en ny manifestation på Stortorget i Lund.

Lviv och Stockholm 1869 till 1948 av Gunnar Stensson

Som överrabbin i Stockholm företrädde Rabbi Marcus Ehrenpreis de svenska judarna under den tid då Sveriges regering föreslog regeringen i Nazityskland att stämpla in ett **J** i de judiska flyktingarnas pass för att göra det lättare att avvisa dem.

Marcus Ehrenpreis föddes 1869 i staden Lviv i en del av Ukraina som då tillhörde Österrike och kallades Lemberg. Till Sverige kom han 1914.

Göran Rosenberg har tilldelats årets Axel Hirsch-pris av Svenska Akademin för biografien **Rabbi Markus Ehrenpreis obesvarade kärlek**. Göran Rosenberg är bosatt i Lund.

Två av bokens teman är högaktuella idag: skildringen av judisk kultur i Östeuropa före och under världskriget och den svenska och europeiska antisemitism som dels gjorde att nazismen länge accepterades av många i etablissemangen och dels bidrog till att rapporterna om Förintelsen mörkades.

Judarnas situation i Europa på 1930-talet påminner om romernas situation nu, när de förhindras att fly från Putin över gränsen till Polen.

Vi presenterade boken i ett tidigare nummer av VB. Nu kan den läsas med nya ögon.

Apropå Hesa Fredrik

Erbjudande om utrustning av skyddsrum. ”Allt för skyddsrum. Gastät dörr, typ E94, Gas- och splitterfria dörrar, Gas- och splitterfria luckor, Tallriksventiler, Klosetter m.m.” (*Annonns 1940*)

Slut på svältmånaderna

Här är vårens första nässelsoppa

Stöd Ukrainas folk och 8 mars

Söndag 6/3, IKFF och XR ordnar manifestation.

Manifestationerna mot det avskyvärda kriget i Ukraina har avlöst varandra under veckan. Minst tre har hållits på Stortorget och enligt uppgift hålls en ny på lördag 12/3.

Naturligtvis så påverkade kriget även Röda Kapellets 8 mars spelning på kvinnodagen. Programmet handlade huvudsakligen om kvinnokampens historia men dagen avslutades med läsning av en protestdikt mot krig.

I veckan hölls även en bred manifestation av samtliga fullmäktigepartier i Lund utom SD. Besvikelsen över det bristande rapporteraandet i Sydsvenskan kan ni också läsa här nedan.

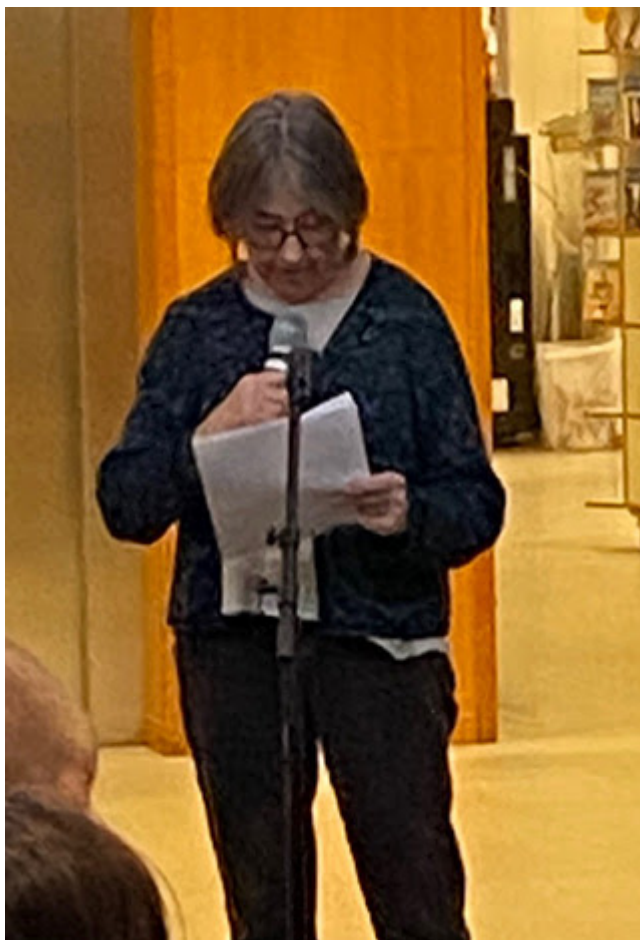

Sima Nasizadeh från XR-Lund talade vid manifestationen.

[Läs talet här »](#)

Röda Kapellet på Stadsbiblioteket den 8 mars

Karin Persson Lindberg läser en dikt av Astrid Lindgren

Det jag ville förmedla till er var denna fina dikt av Astrid Lindgren:

Vore jag Gud
då skulle jag gråta
över människorna,
dem som jag har skapat
till min avbild.
Vad jag skulle gråta
över deras ondska
och gemenhet

och grymhet
och dumhet
och deras stackars godhet
och hjälplösa förtvivlan/och sorg.

Och vad jag skulle gråta
över alla dödsskriken
och allt blod som flyter
så förgäves
så förgäves
och nöden
och alla vanvettiga plågor
och ensamma dödar
och över de torterade
som skriker och skriker
och över de torterade
ännu mer.
Och så alla barnen,
dem skulle jag gråta över
allra mest

Ja vore jag Gud, så skulle jag nog gråta
mycket över barnen
Floder, floder
skulle jag gråta
så att de kunde drunkna
i mina tårars
väldiga vatten,
alla mina stackars människor,
och det äntligen /bleve ro.

Hon är fantastisk Astrid. Lär vara skriven på 90-talet när Sovjet gick in i Litauen. Jag hittade den i Margareta Strömstedts biografi om Astrid. Fin gudsuppfattning att han/hon sörjer över människornas ondska, men stoppar inte kriget utan försöker hjälpa människorna. Den yttersta dagen att drunkna i Guds tårar så man slipper ondskan och det äntligen blir ro.

Karin Persson Lindberg

Solidariteten med Ukraina kan bli en solidaritet med framtidens barn

Vi står mitt i den största flyktingkrisen i Europa sedan andra världskriget. På 14 dagar har mer än 2 miljoner ukrainare flytt, mest kvinnor och barn.

EU:s massflyktsdirektiv ger ukrainska flyktingar rätt till arbete, uppehåll, boende och fri sjukvård. Region Skåne utlovar dessutom gratis bussresor med Skånetrafiken. Migrationsverket behöver snarast 9000 boendeplatser, på lite längre sikt 12000 och om några månader 30 000 boendeplatser.

Priserna på bensen och diesel kommer att förbli rekordhög, trots att regeringen lovat sänka skatten.

Försvarsanslagen ska höjas till 2 procent av nationalinkomsten. Antalet värnpliktiga ska öka.

EU står enat. Hotet från Ryssland är nära. Kan man lita på Nato?

USA ställer sig utanför kriget i Ukraina. Bland annat vägrar USA att stödja Polens erbjudande av stridsflygplan till Ukraina.

Den fruktansvärt tragiska situation som Putins grymma angreppskrig orsakat har lett till en total politisk omvandling, i Sverige och Europa. Sverige är väl rustat att genomföra den.

Kriget utgör ett dödligt hot. Krigsindustrin utgör ett dödligt hot mot klimatet.

Men Sveriges och EU:s handlingskraft i nuvarande nödläge kan i framtiden öka möjligheten till en avgörande kamp mot klimathotet, som är än mer ödesdigert än krig, enligt den senaste rapporten från IPCC.

Vi har råd att försörja fler människor. Vi kan främja kollektivtrafiken genom att införa gratis bussresor. Vi kan minska bilismen och avstå från onödiga investeringar i körfält på E22 och E6 och alla andra motorvägar. Vi kan öka cyklandet, där nu en mängd praktiska alternativ är tillgängliga. El-krisen kan snabba på byggandet av havsbaserad vindkraft och stoppa kommunernas motstånd.

De höjda försvarsanslagen kan inriktas också på försvaret av miljön. En ökad självförsörjning både på livsmedel och varor kan minska de ökande transporterna av matvaror och mer eller mindre lyxbetonade prylar.

Solidariteten med Ukrainas folk kan bli en solidaritet med framtidens barn.

FARR är en paraplyorganisation för enskilda och grupper som arbetar för att stärka asylrätten. Vi verkar för att den svenska asyl- och flyktingpolitiken ska präglas av humanitet, solidaritet och rättssäkerhet och för att Sverige ska följa internationella konventioner till skydd för mänskliga rättigheter.

FARR ser med bestörtning på det eskalerande våldet i Ukraina. Vi utgår från att Sverige, tillsammans med andra länder, tar ansvar för ett värdigt och humant mottagande av de många flyende från Ukraina som nu söker skydd. Liksom vid tidigare flyktingmottagande kommer civilsamhället, inklusive FARR, stå redo att stötta de som flyr från Ukraina till Sverige och arbeta för att de ska få sina rättigheter tillgodosedda.

Vi välkomnar att massflyktsdirektivet nu för första gången aktiveras, så att de som flytt Ukraina sedan den 24 februari snabbt kan få skydd, om än tillfälligt. Vi gör detta särskilt i ljuset av Sveriges alltmer restriktiva migrationslagar med tidsbegränsade uppehållstillstånd och begränsad rätt till familjeåterförening. Att prövas i enlighet med den stränga praxis för asylskäl som gäller i

Sverige skulle i vissa fall kunna vara ett sämre alternativ för de skyddsökande från Ukraina, då de dessutom skulle behöva bevisa att de antingen är personligen förföljda eller att konflikten är sådan att människor urskillningslöst kommer att utsättas för våld i hela landet under lång tid framöver.

Det är bra att alla som är bosatta i Ukraina, inklusive flyktingar, och kanske även asylsökande, omfattas av massflyktsdirektivet. FARR vill också understryka att Sverige och EU även måste vara beredda på att ge skydd åt ryssar och belarusier som har flytt från det ökande förtrycket i sina hemländer. Vi vill också framhålla vikten av att de ukrainare och andra med uppehållstillstånd i Ukraina som befinner sig i Sverige och avvaktat att söka asyl, men nu vill ansöka, inte på något sätt straffas för att de har väntat.

FARR ser positivt på att många nu talar i termer av solidaritet när det kommer till personer på flykt. Vi är glada att många vill hjälpa till med att ta emot flyende från Ukraina och hoppas att de senaste veckornas växande förståelse för flyktingarnas svåra villkor även leder till en ökad förståelse för flyende från andra länder som bär med sig år av krig och förföljelse. Denna solidaritet liksom asylrättens principer måste gälla alla människor som är i behov av skydd.

Många drar nu paralleller till 2015, året då det offentliga samtalet om solidaritet med krigens flyktingar snabbt övergick till stängda gränser, pushbacks, taggtråd och begränsande lagar. De senaste dagarna har politiker både i Sverige och i andra europeiska länder uttalat sig om att de som kom 2015 inte var ”riktiga flyktingar”, till skillnad från de som nu tvingas lämna Ukraina. FARR reagerar mycket starkt på dessa illvilliga uttalanden och vill påminna om att över 75 procent av de mer än 100.000 sökande som fick sina asylansökningar behandlade år 2016 bedömdes ha skyddsbehov efter Migrationsverkets prövning. En sjunkande andel bifall efter detta kan enligt forskning och civilsamhällets rapporter delvis bero på skärpt praxis och brister i rättssäkerheten. En stor majoritet av de asylsökande kommer från länder med utbredd förföljelse eller långvariga krig.

Vi vill också påminna om att rätten att söka och få asyl är en mänsklig rättighet som tillkommer var och en, utan diskriminering. FARR kommer fortsätta att ihärdigt kämpa för att denna rättighet ska gälla alla människor i behov av skydd.

Ida Gunge, Ordförande FARR

Linus Ericsson, Ordförande FARR

Nürnbergprocessen och järnridån av Gunnar Stensson

Nej! Nej! Du ska inte läsa sånt! Tant Tengbom försökte rycka ifrån mig Smålandsposten. Jag släppte den inte genast. Jag stod i hallen ett par steg upp i trappan till andra våningen och läste en artikel om Nürnberg-processen. Det var i oktober 1946, och halva min tredje termin som inackorderad hos tant Tengbom och hennes son Ulf hade gått.

Domarna hade fällts och processen var slut. Ett tiotal nazister hade avrättats genom hängning, men Göring hade lyckats begå självmord med en cyankaliumampull.

Tant Tengbom tog tidningen utan att säga mer och jag teg också och fortsatte uppför trappan in i mitt rum som varit hennes avlidne makes arbetsrum. Där stod en välfylld bokhylla, dels med inbundna klassiker och dels med några meter enkronasböcker av Dumas (De tre musketörerna, Vicomte de Bragellone), Cooper (Den siste mohikanen), Jules Verne (En världsomsegling under havet, Jordan runt på 80 dagar), Twain (Huckleberry Finn). Där fanns också tyska böcker som Fribytarna på Emden om en tysk kryssare under första världskriget. Böckerna i hyllan ersatte de dumma läroböckerna.

Jag var sedan ett par år tidningsläsare, intresserad av krigets slutskede och rättegångarna efter kriget. Jag blev i efterhand medveten om Hiroshima och Auschwitz. USA prövade vätebomber vid Bikini-atollen. Kanske skulle hela jorden explodera. Det angavs en dag och tid för jordens undergång.

Nu var jag arg. Var tant Tengbom smygnazist? Men hon hade inte sagt något misstänkt. Vi hade inte pratat om sånt när vi åt. Vi var ganska tysta.

Min avsky mot Växjö högre allmänna Läroverk hade kommit mig att vantrivas i mitt boende i villan där jag var inackorderad. Jag var trött på Ulf också. Vi var för olika. Mest stängde jag in mig i rummet och plöjde igenom enkronasböckerna. Jag var tretton år.

I läroverket hade jag hittat några kamrater (i andra klasser än min) som delade mitt förakt mot det reaktionära läroverket. ”I som här inträden låten hoppet fara”, brukade vi sucka. En av dem var Mårten Andersson senare kom att syssla med kulturreportage i TV. Anders hette den andra.

De besökte mig ett par gånger och det ogillades, men blev inte uttryckligt förbjudet.

Jag ville inte bo kvar. I samband med flytten knyckte jag *Förförarens dagbok* av Kierkegaard. Jag hade fått orgasm när jag klättrade rep på gymnastiken och var nära att ramla ner från 6 meters höjd. Varför? Boken var inte till någon hjälp.

När vårterminen 1947 började hade jag flyttat till Nygatan 17, nära Teatertorget i Växjö. Jag delade rum med en ett par år äldre pojke som skulle ta realexamen till våren. Han påstod sig vara ungdomsmästare i boxning. Han hade flera boxhandskar, hårda match- och mjuka träningshandskar. Han var klart överlägsen mig och jag var ofta vimmelkantig.

Inackorderingstanten var en medelålders änka med två döttrar som gick i flickskolans högsta klasser. De var äldre än vi. Vi åt tillsammans men hade annars ingen kontakt alls.

Hans och jag gick ofta på bio. När vi såg *Notorious* av Hitchcock med Ingrid Bergman och Cary Grant råkade min klassföreståndare fröken Hallbäck sitta bakom oss. Filmen var barnförbjuden. Hon var min lärare i tyska – ett språk som jag avsiktligt försummade. Hon var egentligen hygglig, men jag förhöll mig kall. Hon ingick i ett förhatligt system.

Mina vänner Mårten och Anders, 14 år och poet, gjorde en surrealistisk aktion i samband med S-demonstrationen 1 maj. Per-Albin hade dött och Erlander var ny statsminister (han skulle fortsätta tills jag blev 35). Anders satt i sitt rum och skrev en kort dikt på några hundra lappar. Det är ett flygblad, förklarade han. Jag hjälpte honom. Dikten lydde:

”I gräset jag ej satt

Sköna gröna höna.”

Vi klättrade upp på vinden i ett av de högsta husen vid Storgatan. När demonstrationståget gick förbi kastade vi flygbladen och de singlarade ned på demonstranterna. Anders var nöjd.

Tidningarna skrev mycket om järnridån som Churchill hade talat om. Järnridån? Nyss hade jag sett foton på ryska och amerikanska soldater som tillsammans firade freden. Nu verkade de vara fiender.

Vad är det för fel med kommunismen? frågade jag Mamma hemma i Älghult en vårsöndag. Hon höll på att mata min nya lillasyster som hette Britta och var född i maj 1956.

Hon funderade länge. Sedan sa hon: Den är nog opraktisk.